

Nhớ Bố Vô Vần

Lại Thị Mơ

Tất cả họ hàng và bạn bè, ai cũng nói tôi giống bố như đúc.

Con gái giống cha giàu ba họ. Vậy mà tôi có thấy giàu đâu. Chỉ có điều tôi rất hạnh diện được làm con của bố, được thừa hưởng mọi cá tính của bố, kể cả chuyện thích bánh kẹo (giống bố), chứ không thích trái cây, dù là con gái. Nhiều khi tôi cũng thấy mình giống bố từ cách ngồi, tới cách đi đứng.

Đề rồi bây giờ tôi nhớ bố thật nhiều, không phải chỉ vào tháng Sáu mỗi năm, mà hầu như bất cứ lúc nào gặp hình ảnh một cụ già bước trên đường, hay những câu ca dao bố vẫn dùng an ủi, khi tôi gặp cảnh trái ngang.

Giàu làm chị, khó luy làm em.

Mẹ tôi bảo rằng ông nội tôi rất khéo tay. Đi chơi làng bên thấy người ta làm cái gì, chỉ nhìn sơ mà về nhà cũng làm ra được y như vậy. Trong nhà không thiếu món gì từ sáng kiến của ông. Bố tôi cũng giống ông nội, rất khéo tay, những quyển sách cũ bố dùng kim chỉ và hồ dán bằng bột nếp quậy sền sệt, mà bền chắc như những cuốn tự điển được đóng gáy bằng máy.

Bố rất dí dỏm, hôm giỗ Tổ ở nhà tôi. Các chú em bố xúm xít ngả một con cày nấu rựa mặn. Trước khi tiệc bắt đầu, bố nâng ly nói:

- Hôm nay tôi làm "chó".

Mọi người cùng cười biết bố nói đùa. Đó là chuyện mấy chục năm trước, chứ bây giờ không còn ai ngả "cày tở" nữa.

Bố có rất nhiều bạn thơ văn. Bác Bình Nguyên Lộc và bố cùng làm ở kho bạc Gia Định. Một bữa kia bác ghé nhà chơi, có mang tặng bố túi gấm (cầm nang), nghe nói quý lắm, vì mua ở phương xa. Dưới mắt một con bé 10 tuổi, khi bưng nước mời khách, tôi chẳng thấy gì đặc sắc, mà sao hai ông ngắm nghía cái túi, cứ tằm tắc khen. Bố bảo ngày xưa túi gấm để đựng thơ. Đi nước ngoài, phải chi bác cho quà bằng hộp kẹo chocolate, chắc tôi cũng được vài viên nhâm nhi. Trẻ con mà!

Bác Bình Nguyên Lộc và bố ngán ngẩm chuyện kiểm ngân mỗi ngày thật chán phèo: *Cầm tiền mà chẳng được tiêu.*

Đời buồn như người ngồi đếm giấy bạc. Không phải của mình.

Sau ngày 30/4/ 75, bố khẳng khẳng không cho công an khu vực vào nhà, nếu không xuất trình "lệnh xét nhà". Làm gì còn luật lệ, mà bố đòi giấy này giấy nọ. Cũng may đưa cầm đầu đám "cờ đỏ" xét giấy tờ cũng nể bố nên bỏ qua. Nó là thằng nhóc, con ông tuy phái nơi sở bố làm, nên biết hết mọi người trong nhà tôi, không cần xét nữa.

Tới khi qua Mỹ ở chỗ lạnh, bố lại nói:

Ra tù, rồi lại vào tù.

Ý bố nói "tù túng", vì ở chỗ lạnh, người già toàn lúi húi trong nhà. Và lại miền Đông Bắc Mỹ không có nhiều người Việt, để chuyện trò. Bố trở lại thú vui đọc sách khi xưa. Tất cả sách truyện của tất cả thư viện gần nhà, bố đều đọc hết, chưa kể đặt mua báo tiếng Việt dài hạn ở CA và Toronto, nơi báo Việt nở rộ.

Di cư vào Nam, bố vẫn còn mang rất nhiều quyển báo xưa như Nam Phong tạp chí. Bố quý sách lắm, nguyên một hòm (cái rương) sách bằng thiếc mỏng, kệ nệ mang từ Bắc vào Nam khi di cư, thay đổi chỗ ở bao nhiêu lần, giờ cái hòm sách vẫn giữ trên căn gác xép. Lúc đó chúng tôi còn nhỏ, không hề mở xem. Cỡ 10 năm sau thì cái rương lõm chỗ nhiều lỗ thủng, mở ra thấy tất cả báo mủn ra thành bụi giấy.

Anh em chúng tôi ít khi được đi chơi xa, món ăn vật chất ít ỏi, chứ "món ăn tinh thần" thì tràn ngập. Khi biết đọc là tất cả con cái trong nhà, bố cho đọc đủ loại sách truyện. Tôn ngộ Không, Tam quốc Chí, Thủy Hử, Cô gái Đồ Long. Còn tạp chí thì mua tất cả các loại từ Văn, Bách Khoa... Bởi vậy tên các văn thi sĩ nổi tiếng, hầu như chúng tôi đều biết tên.

Ngày xưa bố hút thuốc lào. Cái bát điếu có tráng men xanh, để trên bàn ở phòng khách, trên đó có bình tích hãm nước chè xanh, và bộ ly nhỏ bằng thủy tinh. Ngày xưa không xài đồ nhựa. Cạnh bát điếu là hộp đựng thuốc lào và hộp đựng đóm. Đóm là những nan tre rất mỏng, bố cắt rất khéo, khi rít hơi cuối cùng thì đóm tắt, còn lại mẩu nhỏ bằng đốt ngón tay. Đó là mẩu đóm kẹp giữa ngón trỏ và ngón cái. Đóm cháy từ đầu và chấm dứt khi bố thở hơi khói trắng ra hai lỗ mũi.

Độ vài tuần tôi phải thay nước trong bát điếu và đổ tàn đóm. Rút cái nõ nhôm (có khi làm bằng gỗ), đổ nước cũ, đen thui, thay nước mới. Nghe nói nước hôi sặc sụa mùi thuốc này làm ngưng chảy máu khi đứt tay. Bố tự hào rít thuốc lào nghe kêu ro ro. Mấy chục năm hút thuốc lào, qua Mỹ bố phải bỏ, vì phiền phức, không hợp thời nữa. Bố chuyển qua hút thuốc lá.

Ở tiểu bang lạnh không có người Việt nhiều như ở CA, họ hàng cũng tập trung ở đó. Bố chán nản không muốn sống lâu, bởi vậy bố nhất định không đi khám bệnh. Bố nói gặp BS sẽ moi ra đủ thứ bệnh, không bệnh nọ cũng tật kia. Một bữa kia tôi đánh lừa, dụ bố đi mua báo, vì có tiệm sách mới mở. Khi vào parking lot, không còn chỗ gần cửa ra vào phòng của BS. Tôi nói bố đứng đây chờ, con trở lại ngay.

Hỡi ơi! Tôi đã lầm, bố đã nhận ra đây là phòng BS vẫn thường tới khi trước.

Cho tới bây giờ tôi vẫn công nhận bố thật "thông minh". Bố phản đối bằng cách nằm lăn quay xuống mặt đường. Khi tôi vừa đậu xe bước ra, thì thấy những người trong parking lot hoảng hốt chạy ủa lại, tôi cũng vội chạy tới chỗ bố thật nhanh. Tôi phải phân bua với mọi người:

- Bố tôi không sao, ông chỉ không muốn đi khám bệnh .

Cũng may mọi người chưa gọi xe cứu thương.

Về nhà mỗi sáng đánh thức bố dậy ăn điểm tâm, bố vẫn hài hước hỏi: *Bố vẫn còn sống à?*

Bữa nay trí nhớ của bố đã bắt đầu lãng đãng nhớ nhớ quên quên. Nhưng bạn thân từ 15 tuổi, sau 60 năm gặp nhau thì bố vẫn nhớ như in. Các cô chú em bố hẹn nhau đến thăm, bố nhớ hết tất cả. Bố cười nói huyền thuyên khi gặp lại mọi người, để rồi khi tất cả ngồi trên xe già từ, bố nắm chặt cửa xe không cho xe chạy. Hình ảnh này vẫn hiện rõ mồn một trong tâm trí mọi người, hôm đó ai cũng rưng rưng muốn khóc.

Để bây giờ ngồi nhớ lại, cuộc đời là những cuộc hợp tan.

Bố ơi! Chúng con nhớ bố vô vàn.

Bố tôi lặng lẽ ra đi, để lại tiếc thương cho con cái.

Lại Thị Mơ